

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

- 39981

Aşağıda belirtilen sorularımın Kültür ve Turizm Bakanı Mehmet Nuri Ersoy tarafından Anayasa'nın 98'inci ve Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri uyarınca yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim. 02.02.2026

Av. Mahmut TANAL
Şanlıurfa Milletvekili

Şanlıurfa'da bulunan ve 18. yüzyıla tarihlenen Germuş Kilisesi, kültür varlığı niteliği taşımasına rağmen uzun süredir korunmamakta, restore edilmemekte ve fiilen sahipsiz bırakılmaktadır. Kamuoyuna ve tarafımıza yansıyan bilgilerde, söz konusu yapının defineciler tarafından hedef alındığı, duvarlarının yıkıldığı ve ağır tahribata uğradığı görülmektedir.

2863 sayılı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanunu uyarınca korunması zorunlu olan bu yapı için gerekli güvenlik, bakım ve denetim önlemlerinin alınmaması, kültür varlıklarının korunmasına ilişkin idari yükümlülüklerin yerine getirilmediğini ortaya koymaktadır. Bu durum yalnızca bir yapının değil, çok kültürlü Anadolu mirasının göz göre göre yok edilmesi anlamına gelmektedir.

Anayasa'nın 63'üncü maddesi, devlete tarihi ve kültürel varlıkların korunması yönünde açık bir yükümlülük yüklemektedir. Germuş Kilisesi'nin bu hâle gelmiş olması, söz konusu anayasal yükümlülüğün fiilen ihlal edildiğine işaret etmektedir.

Bu bağlamda;

1. Şanlıurfa'da bulunan Germuş Kilisesi'nin 2863 sayılı Kanun kapsamında tescilli bir kültür varlığı olup olmadığı, tescil edilmiş ise tescil tarihi ve statüsünün ne olduğu açıklanacak mıdır?
2. Germuş Kilisesi'nde defineciler tarafından gerçekleştirilen tahribatla ilgili olarak Bakanlığınıza intikal eden herhangi bir ihbar, tutanak, rapor veya denetim kaydı bulunmakta mıdır?
3. Söz konusu tahribat nedeniyle Cumhuriyet savcılıklarına suç duyurusunda bulunulup bulunulmadığı, bulunuldu ise kaç kişi hakkında hangi suçlardan işlem yapıldığı, bulunulmadı ise bunun gerekçesinin ne olduğu açıklanacak mıdır?
4. Kültür varlığı niteliği taşıyan bir yapının duvarlarının yıkılmasına kadar varan bu tahribatın gerçekleşmiş olması, Bakanlığınızın koruma ve denetim görevlerinin yerine getirilmediğini göstermekte midir?
5. Germuş Kilisesi'nin bugüne kadar neden restore edilmediği, bu yapıya ilişkin hazırlanmış bir restorasyon projesi veya ayrılmış bir ödenek bulunup bulunmadığı açıklanacak mıdır?

6. Germuş Kilisesi'nin korunmaması ve tahrip edilmesi sonucunda oluşan kamu zararının tespit edilip edilmediği, bu zarardan sorumlu olan kamu görevlileri veya diğer kişiler hakkında herhangi bir idari ya da cezai işlem başlatılıp başlatılmadığı Bakanlığınızca açıklanacak mıdır?
7. Söz konusu yapının daha fazla tahrip edilmesini önlemek amacıyla acil koruma altına alınması, çevresel güvenlik önlemlerinin alınması ve kolluk desteği sağlanması yönünde Bakanlığınızın bir tasarrufu bulunmakta mıdır?
8. Şanlıurfa genelinde definecilik faaliyetleri nedeniyle tahrip edilen tescilli kültür varlığı sayısı kaçtır ve son beş yıl içerisinde bu kapsamda kaç adli ve idari soruşturma yürütülmüştür?
9. Kültür varlıklarının korunmasına ilişkin görevlerini ihmal ettiği tespit edilen kamu görevlileri hakkında bugüne kadar herhangi bir idari veya cezai işlem tesis edilmiş midir?
10. Germuş Kilisesi'nin çok kültürlü tarihimizin bir parçası olarak restore edilmesi ve gelecek kuşaklara aktarılması için Bakanlığınızca belirlenmiş somut bir takvim bulunmakta mıdır; bulunmuyorsa ne zaman açıklanacaktır?